

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

קו.

עין משפט נר מצוה

ל א ב ג ד מו פ"ה
מהל' מ"ח ה' א סג
עשין יב ש"ע"ד י"ד סי'
רמז סעף ב:

תורה אור השלם

1. ויאמר שמעון תמותו ביהודה ואלת ביתו על הקרנים ועל כל העם אשר בו ויהיו המותים אשר המית במותו רבים מאשר המית בהיותו. שופטים טו ל
2. הכמות ג' נשים בנותיה ואלת ביתו ב' נשים. משלי יד א
3. ויקצו לפני משה ואנשיו מבני ישראל חמשים ומאתים גישי עדה קראי מועד אנשי עדה. במדבר טו ב
4. וישמעו משה וישראל על פניו. במדבר טו ד
5. ויקראו למשה בפניהם לאתרו קודש יי'. תהלים קו טו
6. ומושה יקח את האהל ויבנהו לו מחוץ למחנה ויקראו לו אהל מועד ויהיה כל בני ישראל יצא אל אהל מועד אשר מחוץ למחנה. שמות ל ג
7. ויקם משה וילך אל דתן ואבירם ויגב ויאחזיקו יקני ישראל. במדבר טו כה
8. וזכרון לבני ישראל למען אשר לא יקרבו אשר יו אשר לא מקרבו אתרו הוא להקטיר קטרת לפני יי' ולא יהיה בקרבן בעדרו באשר דבר יי' בני משה לו. במדבר יז ה
9. ויאמר יי' לו עוד הבא נא ידך בחיך ויבא ידו בחיך ויצאה ודחת ידו מצרעת פשלו. שמות ד ו
10. ויזבח אדניו צאן ובקר ומריא עם אבן החולה אשר אצל עין רגל ויקרא את כל אחיו בני המלך ולכל אנשי יהודה עבדי המלך. במדבר כו ט
11. מיו רבע ולחמי רשף וקטב מריי וישן בהמותו אשלו עם חמת חולי עפר. דברים לב כד
12. ובני אילאב נמואל ודתן ואבירם הוא דתן ויאבירם קראי העדה אשר הצו על משה ועל אהרן בעדת קרח בהצאתם על יי'. במדבר כו ט
13. תקפו מי מריבה אשר רבו בני ישראל את יי' ויקדש בם. במדבר כ ז
14. ויאמר משה באת יי' לכם בערב בשל לאכל ולקחם בבקר לשבע ושמעתי יי' את תלתיכם אשר אתם מליגים עליו ונתנו מה לא עלינו תלתיכם פי על יי'. שמות טז ח
15. וידבר העם באליהם ובמשה לקח העליונו ממצרים למות במדבר פי אין לחם ואין מים ויפסנו קצה בלחם ויקלקל. במדבר כא ה
16. יש רעה חולה ראיתי תחת השמש עשר שמור לבעלי לך עתו. קהלת ה יב
17. ותפתח הארץ את פיה ותבלעם ואת בתיהם ואת אהליהם ואת כל היקום אשר ברגליהם בקרב כל ישראל. דברים יא ו
18. ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת בתיהם ואת אהליהם ואת כל היקום אשר ברגליהם ואת בני ישראל כל יי' ואש יצאה מאת יי' ותאכל את החמשים ומאתים גישי עדה קראי מועד אנשי עדה. במדבר טו ב
19. וישמעו משה וישראל על פניו. במדבר טו ד
20. ויקראו למשה בפניהם לאתרו קודש יי'. תהלים קו טו
21. וישמעו משה וישראל על פניו. במדבר טו ד
22. וישמעו משה וישראל על פניו. במדבר טו ד
23. וישמעו משה וישראל על פניו. במדבר טו ד
24. וישמעו משה וישראל על פניו. במדבר טו ד

מת: ולא קרת. ר"נ היו לזד קרח דכתיב חמשים ומאתים מתמות ואתה והסרן איש מתמתו [במדבר טו]: **מן הכלועים ומן השרופין היה.** שגשגפה נשמתו וגוף קיים ואח"כ נתגלגל עד מקום הצלועין ונבלע דכתיב צפרשת פנחס [סס טו] ונבלע אותם ואת קרח עמהם. ורבי יוחנן דאמר לא מן הצלועין ולא מן

השרופין דריש ליה להאי ואת קרח לאחריזי ואת קרח צמות העדה ומגפה: וקרח צדייקו. מדכתיב ותאלל את החמשים ומאתים איש מקריבי הקטרם וקרח מנמקריבי הקטרם הוה דכתיב חמשים ומאתים מתמות ואתה והסרן איש מתמתו. א"נ ואת לרבות קרח עמהם: **שמש ירח עמד וזולה.** לעיל מיניה כתיב ותצקת ארץ צעטת צקיעת הארץ שנבלעו צקרקע שמש וירח עלו לאותו רקיע ששמו זול ואמרו להקצ"ה אס אי אמה עושה דין לנן עומס מקרח ועדתו: **לא נלא.** ונאיר לעולם: **צכודי לא מחיסם.** שהרי צכל יוס מלכי מורח ומערב צעשה שמינין כמריהן צראשם משתחיים לחמה: **והאידינא לא נפקי עד דחמו להו.** שכן גזר עליהם המקום כן שמעתי. ל"א והאידינא לא נפקי מאחר שראו שהקפיד הקצ"ה על שלא ימחו לצודו עד דחמו להו לא נפקי שחשו לצוד המקום על בני אדם משתחיים לשמש וירח: **אין כל הוש סחם השמש.** ואי גיהנם לא אצרי עד ההוא פתחא הוה ליה חש: **לקרני פתחה.** שיקרב פתחה שג גיהנם ותפתח הארץ בנקום שה: **נשכלל.** מלשון (ישעיה טו) עיר צלוה. התקין להן הקצ"ה מקום גזוה שלא העמיקו כל כך צגיהנם ולא ממו: **טייעא.** סומח ישמעאל: **צלועי.** מקום שנתבלעו לשם עדת קרח: **צועא.** ראה נקצ שממנו יאל עשן: **צגנא.** גיזה: **אמשיה.** שרה אותה צמים. לטון (צרכות יד יי): **משי ידיה:** (ובל) **שליש יוס.** סחר לגיהנם ועולה לשם: א"ל

ספרה למויה. שעה וישבה על פתח הצית כל מי שהיה צל לקרוח רואה ראשה פרוע וחוזר: **מעשר.** ראשון דשקליתו אטון אמר הכו מד מי לכהן: **דגיינו למויכו.** דכתיב (במדבר ח) והעבירו תער על [כל] צפרס ומשחק צכס כאילו אהם שוטים: **ככופסא.** רעי כמו צטולא דכופסא דאמרן לעיל (דף סג). כגלל הזה אהם חשויים צעיינו: **עינא ירב.** עין נתן צשעריכס כדי שלא יהא צכס צורה כמותו: **אמר לה.** קרח איהו נמי משה עצמו גלל כל עשור: **כיון דכולא רכוסא דידיה הוה.** אינו מושש אס גילח עצמו דקאמר לנפשיה תמות נפשי עם פלשתים אגוז שערי כמותם ומה לי צכך שהס מקיימין אפילו מה שאני מנולו לשחוק אגוז עכשוי כמותם כדי להפיס דעתם: **ועוד דקאמר לכו.** עשו פתיל תכלת צד' כנפות מה הצגד ואי ס"ד תכלת משז מפני מה לא יאמר לעשות כל הצגד כולו תכלת: **אפיק גלימא דסלפשא.** קח לך צגדים של תכלת וכסיהו לכולו מתיבתך וכסה צה צה"מ אמה וצברותך: **קנא לאספו.** אל (הסתר) [מסתרי] עם משה. קניו היינו התראה: **ונטה לו מחוץ למחנה.** יאל מחוץ למחנה שלא יחשדוהו **עוד: מלאן שאין מחויקין צמחוקס.** שמתל על צכודו והוא עצמו הלך לצטל מחלוקת: **חולק על רכו.** חולק על ישיבתו: **אשר הו על משה ועל אהרן צעדה קרח צהוים על ה'.** מעלה עליהם הכבוד כאלו היו חולקים כלפי שכינה: **מריבה.** תגר וקטטה לפטפט גנדו צדכרס: **מחרס.** אומר על רכו שוהג לו מדה כנושה ומדת אחרית: **מחרסה.** מחפה עליו צדכרס: **אקלידי.** מפתחות: **וקולפי.** מנעולים: **דגילוי.** כולם המפתחות והמנעולים של עור היו ואעפ"כ היו שלם מאות פרות טעונות. ל"א דגלל לנורד שקיס והמלוצפין ויסיק של עור היו: **לא מן הצלועין ולא מן השרופין.** אלא צגמגפה

- א) בקרה כתיב בדיה תהרסנו, (ג) מו"ק יח:.
- א) ו"ל יוסף, (ד) וצרכות כו: ע"ש, (ה) פסחים קע.
- ע"ש, (ו) [סס,] ג' מאות לאו דוקא וכן כל שלם מאות צש"ס רש"ס פסחים קע.
- מדרס לט: ע"ש.
- לעיל קג: (ו) דגדרס לט: (ז) מילה ד, (ח) צ"ב עה.

מוסף רש"י

שאין מחויקין במחלוקת. שהיה משה מחוץ לחייהם להשלים צדכרס שלם (במדבר טו ב). זה עושרו של קרח. שכל ידיו רוב ממוטו נתגלה ונמרו מן העולם (רש"ס פסחים קט). ששמעמיד על רגליו. שמשמח לו (רש"י טו). ג' מאות. לאו דוקא. וכן כל שלם מאות שצ"ס (רש"ס טו). שצ"ס וקולפי. שמתחת שקיין נלגצו צשור"א (רש"י טו). דגלדי. של מלוצפין של עור שנושאים על סוסים ומחוסים וגמלים (טו) ואעפ"כ היה משוי ג' מאות פרות (רש"ס טו). אם בריאה גיהנם. אס תכלה ספה לנרן מששת ימי צראשית (במדבר טו ז). מקום נתבצר להם. לטון גזוה. כמו (דברים ט) וצלוות צשמים (מילה יד). בועי. צקיעס דכתיב (במדבר טו) ותצקת האדמה אכר וגו' (רש"ס ב"ב טד). קיטרא. עשן (טו). שקל גבבא דעמר. לקח גזת אמר וצלה צמים איהרן. הטו גצבי אפי' שטרין צמים (טו). אצית. הסכת ושמע (טו). דהו קאמרי הכי. שהי ידו מייס שולח (טו).

זוחלי עפר אמר רב חסדא (ז) כל החולק על רבו כחולק על השכינה שנאמר ברבי חגיגא ככל העושה מריבה עם רבו כעושה עם שכינה שנאמר (המה מי מריבה אשר רבו בני ישראל (על) [את] ה' א"ר חגיגא בר פפא ככל המתרעם על רבו כאילו מתרעם על השכינה שנאמר לא עלינו תלונותיכם כי (אם) על ה' א"ר אבהו ככל המהרהר אחר רבו כאילו מהרהר אחר שכינה שנאמר וידבר העם באלהים ובמשה עושר שמור לבעליו לרעתו (אמר ר"ל זה עושרו של קרח ואת כל היקום אשר ברגליהם (א"ר אלעזר זה ממונו של אדם שמעמידו על רגליו ואמר רבי לוי משוי ג' מאות פרות לבנות היו מפתחות של בית גזויו של קרח וכולהו אקלידי וקולפי דגילדא א"ר חמא ברבי חגיגא ג' מטמוניות יוסף במצרים אחת נתגלתה לקרח ואחת נתגלתה לאנטונינוס בן אסוירוס ואחת גנוזה לצדיקים לעתיד לבא וא"ר יוחנן קרח לא מן הצלועים ולא מן השרופין לא מן הצלועין דכתיב לא מן הצלועין ולא מן השרופין ולא מן הצלועין ולא מן השרופין ואת קרח מן השרופין דכתיב (ותצא אש מלפני ה') (ואש יצאה מאת ה') ותאכל את חמשים ומאתים איש וקרח בהדיהו אמר רבא (מאי דכתיב) שמש ירח עמד וזולה לאור חציק יהלכו מלמד שעלו שמש וירח לזבול אמרו לפניו רבש"ע אם אתה עושה דין לבן עמרם נצא ואם לאו לא נצא עד שזרק בהם חצים אמר להן (ככבודי לא מחיתם בכבוד בשר ודם מחיתם והאידינא לא נפקי עד דמחו להו) דרש רבא מאי דכתיב (ואם בריאה יכרא ה') ופצתה האדמה את פיה אמר משה לפני הקב"ה אם בריאה גיהנם מוטב ואם לאו יכרא ה' למאי אילימא למכריה ממש והא (אין כל חדש תחת השמש אלא לקרובי פיתחא) ובני קרח לא מתו תנא (משום רבינו אמרו מקום נתבצר להם בגיהנם וישבו עליו ואמרו שירה) אמר רבה בר בר חנה זימנא חדא הוה קאולינא באורחא אמר לי ההוא טייעא תא ואחוי לך בלועי דקרח אזיל חזא תרי בועי דהוה קא נפק קיטרא מנייהו שקל גבבא דעמרא אמשיי' מיא ואתוביה בריש רומחיה ואחלפי' התם איהרן א"ל אצית מה שמעת ושמעית דהו קאמרי הכי משה ותורתו אמת והן כדאיים

17. ואשר עשה לרתן ולאבירם בני אילאב בן ראובן אשר פצתה הארץ את פיה ותבלעם ואת בתיהם ואת אהליהם ואת כל היקום אשר ברגליהם בקרב כל ישראל. דברים יא ו
18. ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת בתיהם ואת אהליהם ואת כל היקום אשר ברגליהם ואת בני ישראל כל יי' ואש יצאה מאת יי' ותאכל את החמשים ומאתים גישי עדה קראי מועד אנשי עדה. במדבר טו ב
19. וישמעו משה וישראל על פניו. במדבר טו ד
20. ויקראו למשה בפניהם לאתרו קודש יי'. תהלים קו טו
21. וישמעו משה וישראל על פניו. במדבר טו ד
22. וישמעו משה וישראל על פניו. במדבר טו ד
23. וישמעו משה וישראל על פניו. במדבר טו ד
24. וישמעו משה וישראל על פניו. במדבר טו ד